

แนวทางการบริหารจัดการขยะมูลฝอยชุมชนฉัตรชัยเสริมโชค เขตหนองแขม กรุงเทพมหานคร*

ชิตชนก อุ้นสัมฤทธิ์**

คำสำคัญ : ขยะมูลฝอย/บุคลากร/การจัดการการคัดแยก/ชุมชน/หมู่บ้านจัดสรร

บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

ในปัจจุบันประเทศไทยและทั่วโลกได้ประสบกับปัญหาทางด้านมลพิษหลากหลายรูปแบบ เช่น ปัญหาน้ำเน่าเสีย ขยะเน่าเหม็น สิ่งเหล่านี้ล้วนเกิดมาจากปัญหาทางด้านขยะ หน่วยงานภาครัฐ และหน่วยงานอื่น ๆ พยายามที่จะแก้ไขปัญหาขยะมูลฝอย เพื่อที่จะไม่ให้เกิดผลกระทบต่อปัญหาทางด้านสุขภาพของประชาชนในสังคม หลายพื้นที่ในกรุงเทพฯ พบว่า เกิดปัญหาในเรื่อง ขยะล้นถังขยะ ทำให้ขยะถูกระจัดกระจายไม่เป็นระเบียบทำให้ไม่น่ามอง สกปรก และส่งกลิ่นเหม็น และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องไม่สามารถแก้ไขปัญหานี้ได้ อีกทั้งประชาชนยังไม่ได้รับการแนะนำการคัดแยกขยะที่ถูกต้องจากเจ้าหน้าที่จึงทำให้เกิดมลพิษทางขยะถ้าประชาชนได้รับคำแนะนำจากเจ้าหน้าที่ที่จะช่วยให้การจัดการคัดแยกขยะในชุมชนมีสภาพแวดล้อมที่ดีขึ้น โดยจะ ต้องให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องคัดเลือกบุคลากรที่มีความรู้มาให้ความรู้วิธีการ และคำแนะนำให้กับประชาชนในพื้นที่ชุมชน ว่าขยะแบบไหนที่สามารถนำกลับมารีไซเคิล ได้ และขยะแบบไหนที่อันตรายและเป็นพิษที่ย่อยสลายได้ยาก เพราะกรุงเทพฯ ในปัจจุบันนี้มีประชากรเพิ่มมากขึ้น ชุมชนแต่ละชุมชนมีความแออัด แทบทุกพื้นที่ขยะก็จะต้องมีเพิ่มขึ้นตามไปด้วย

ในปัจจุบันปัญหาของขยะมูลฝอยเป็นปัญหาที่สำคัญของสังคม ที่ประชาชน และหน่วยงานภาครัฐ ต้องตระหนักถึงการแก้ไขปัญหาอย่างเป็นระบบ และถูกหลักวิชาการ เพื่อไม่ให้ขยะมูลฝอยมีผลกระทบต่อคุณภาพชีวิตของประชาชน ชุมชน และสิ่งแวดล้อม หลายพื้นที่ของประเทศมีสภาพขยะมูลฝอย ที่หน่วยงานที่เกี่ยวข้องไม่สามารถแก้ไขปัญหาได้อย่างมีประสิทธิภาพ หลายชุมชนมีการคัดค้านการสร้างระบบกำจัดขยะมูลฝอยอย่างรุนแรง เพราะหวั่นเกรงผลกระทบต่อ ชุมชนของตนในระยะยาว ประกอบกับขีดความสามารถในการจัดเก็บ รวบรวมขนส่ง และระบบฝังกลบ หรือกำจัดขยะ ได้เนื่องจากมีกระแสการ

¹ *บทความนี้เรียบเรียงจากการค้นคว้าอิสระเรื่อง **แนวทางการบริหารจัดการขยะมูลฝอยชุมชนฉัตรชัยเสริมโชค เขตหนองแขม กรุงเทพมหานคร** โดยมี อาจารย์ จักริ ไชยพินิจ เป็นอาจารย์ที่ปรึกษา

**นักศึกษาปริญญาโท หลักสูตรศาสตรมหาบัณฑิต โครงการพิเศษวิทยาเขตบางนา คณะรัฐศาสตร์ มหาวิทยาลัย

คัดค้านจากประชาชนในพื้นที่ใกล้เคียง และขาดการศึกษาวิจัย เพื่อหาแนวทางการแปรรูปขยะมูลฝอยที่เหมาะสม และการบริหารจัดการสถานที่ฝังกลบอย่างถูกต้องตามหลักวิชาการ ให้เป็นที่ยอมรับของประชาชน (สำนักงานปลัดกระทรวงมหาดไทย, 2542, หน้า 3)

ปัญหา สาเหตุที่ทำให้เกิด ขยะ ขยะคือสิ่งที่ประชาชนทิ้งลงบนพื้นดินขยะบางชนิดสามารถย่อยสลายได้เองตามธรรมชาติแต่ขยะบางชนิดไม่สามารถย่อยสลายได้เองตามธรรมชาติได้แก่ พลาสติก โลหะ โฟม ฯลฯ และในกรุงเทพฯมีโรงงานอุตสาหกรรมมากมายหลายแห่ง และจะมีขยะที่มาจากโรงงานที่ไม่สามารถย่อยสลายได้ยาก และยังเป็นขยะที่มีพิษและอันตราย ได้แก่ พรอท แคตเมียม ตะกั่ว แบตเตอรี่รถยนต์ ขยะจำพวกนี้เป็นอันตรายต่อผู้บริโภคและสภาพแวดล้อม

สถานการณ์ปัจจุบันประเทศไทยมีปริมาณขยะสูงขึ้นต่อเนื่องทุกปี จากรายงานสถานการณ์ขยะมูลฝอยชุมชนของประเทศไทย ปี 2559 พบว่ามีปริมาณการเกิดขยะรวมกันทั้งประเทศ 27.06 ล้านตันต่อปี เทียบเท่ากับตึกใบหยก 2 จำนวน 140 ตึก คิดเป็น ประมาณ 741,130 ตันต่อวัน เฉลี่ยเป็นปริมาณขยะ 1.14 กิโลกรัมต่อคนต่อวัน ยังไม่รวมขยะตกค้างสะสมที่เพิ่มขึ้นทุกปี

จากที่กล่าวมาข้างต้นผู้วิจัยสนใจที่จะศึกษาหาความรู้เกี่ยวกับแนวทางในการบริหารจัดการขยะมูลฝอย และ ปัญหาและอุปสรรคในการบริหารการจัดการขยะมูลฝอยในชุมชน พร้อมทั้งบอกแนวทางแก้ไขปัญหาเกี่ยวกับการบริหารจัดการขยะมูลฝอยให้มีประสิทธิภาพ

จึงเลือกศึกษาในพื้นที่ ชุมชนฉัตรชัยเสริมโชค เขตหนองแขม เพราะชุมชนฉัตรชัยเสริมโชค มีประชากรอาศัยอยู่จำนวนมาก และยังมีชุมชนใกล้เคียง บ้านจัดสรรโรงงานอุตสาหกรรมและตลาด จึงจำเป็นต้องเลือกศึกษาชุมชนนี้ เพราะผลกระทบเนื่องจากพื้นที่ชุมชนนี้ มีประชากรอาศัยจำนวนมาก และมีบ้านจัดสรร โรงงานอุตสาหกรรม และตลาดสด ทำให้เกิดความแออัด ถ้าไม่มีการบริหารจัดการขยะที่ดี จะทำให้ชุมชน มีสภาพแวดล้อมเป็นพิษ เนื่องจาก ปัญหาขยะ ที่ส่งกลิ่นเหม็น จึงต้องมีการจัดการขยะมูลฝอยที่ดีให้ประสิทธิภาพและ มีสภาพแวดล้อมที่ดีไม่เป็นมลพิษก็จะส่งผลให้คนในชุมชนนี้ มีสุขภาพร่างกายที่ดี

วัตถุประสงค์ของการศึกษา

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษา 1) การมีส่วนร่วมของชุมชนในการจัดการขยะมูลฝอยของชุมชนฉัตรชัยเสริมโชค เขตหนองแขม จังหวัดกรุงเทพมหานคร 2) ศึกษาบทบาทของผู้นำชุมชนฉัตรชัยเสริมโชค เขตหนองแขม จังหวัด กรุงเทพมหานคร

วิธีดำเนินการศึกษา

รูปแบบการวิจัย

การวิจัยเรื่อง แนวทางการบริหารจัดการขยะมูลฝอยของชุมชนฉัตรชัยเสริมโชค เขตหนองแขม จังหวัดกรุงเทพฯ เป็นการวิจัยในเชิงคุณภาพ ลักษณะเป็นแบบการลงพื้นที่ที่ใช้การสัมภาษณ์แบบไม่มีโครงสร้างเป็นการพูดคุยกับคนในชุมชนในพื้นที่ชุมชนนี้ เพื่อให้ผู้สัมภาษณ์ไม่รู้สึกไม่เป็นกันเองหรือเกร็ง และรู้สึกว่าเป็นทางการเกินไปในขณะที่ให้สัมภาษณ์และเป็นแบบมีโครงสร้างสำหรับสัมภาษณ์ผู้นำของชุมชน และ กรรมการชุมชน เพื่อให้ได้ข้อมูลที่แท้จริงและนำมาวิเคราะห์

ผู้ให้ข้อมูลคนสำคัญ

1. นาง สุภวัลย์ เกิดบัวเพชร(หัวหน้าฝ่ายรักษาความสะอาดและสวนสาธารณะเขตหนองแขม)
2. นายวัชร (หัวหน้าปฏิบัติการด้านการเก็บขนขยะมูลฝอย)
3. นายไตรรัตน์ กิจนันทคุณ (อดีตประธานชุมชน)
4. นาง สมถวิล ใจมั่น (กรรมการชุมชน)
5. นาง บุษผา ชื่นชา
6. นาง สมปอง พูนผล
7. นาย ขวัญชัย จำปาแพง

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยในเชิงคุณภาพ มีการเก็บข้อมูลเพื่อนำมาวิเคราะห์เป็นการสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้างและไม่มีโครงสร้าง

- 1.อุปกรณ์ที่ใช้ระหว่างการให้ข้อมูลจากผู้ให้สัมภาษณ์
 - 1.1 ปากกา, สมุด
 - 1.2 มือถือที่ใช้ในการอัดเสียง
 - 1.3 และกล้องถ่ายรูป
 - 1.4 เอกสารที่ใช้ในการสัมภาษณ์

เอกสารที่ใช้ในการสัมภาษณ์ เป็นเอกสารที่ผู้วิจัยเป็นผู้ออกแบบสัมภาษณ์โดยค้นคว้าจากเว็บไซต์และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง โดยการใช้เครื่องมือแบบสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้างและไม่มีโครงสร้าง

แบบสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้างกับทางผู้นำชุมชน และ หัวหน้าฝ่ายรักษาความสะอาดและสวนสาธารณะ

แบบสัมภาษณ์แบบไม่มีโครงสร้างประชาชนในชุมชนฉัตรชัยเสริมโชค เขตหนองแขม

การตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ

ผู้วิจัยได้ทำการศึกษาวิจัยเรื่อง แนวทางการบริหารจัดการขยะมูลฝอยของชุมชนฉัตรชัยเสริมโชค เขตหนองแขม ได้ใช้เชิงคุณภาพ มีการเก็บข้อมูลสร้างแบบสอบถามแบบมีโครงสร้างและไม่มีโครงสร้าง โดยได้นำคำถามแบบที่มีโครงสร้างและไม่มีโครงสร้างมาให้อาจารย์ที่ปรึกษาตรวจสอบเพื่อให้ผู้วิจัยได้รับคำแนะนำจากอาจารย์และนำไปแก้ไขตรงที่อาจารย์ได้เห็นว่าไม่ถูกต้องหรือไม่สอดคล้องกับวัตถุประสงค์

การดำเนินงาน

1. ผู้วิจัยได้ไปดำเนินการพูดคุยกับประธานชุมชนและทางสำนักงานเขตหนองแขมเพื่อชี้แจงว่าจะมาสัมภาษณ์และขอนัดเวลาเพื่อที่จะสัมภาษณ์ ท่านประธานชุมชนและกรรมการชุมชนได้ตอบตกลงที่จะให้สัมภาษณ์และตกลงนัดวัน เวลา

2. ผู้วิจัยเข้าหาประชาชนที่อาศัยในชุมชน และแนะนำตัวเองเพื่อให้ประชาชนในชุมชนรู้ว่าเราจะมาสัมภาษณ์เรื่องอะไรและบอกวัตถุประสงค์ให้ชัดเจนเพื่อให้ประชาชนได้รับรู้และสามารถให้ข้อมูลกับเรา ลักษณะการสัมภาษณ์เป็นการพูดคุยกับคนในชุมชน

3. ในการสัมภาษณ์ถ้าจะถ่ายวิดีโอหรืออัดเสียง ทุกครั้งต้องมีการขออนุญาตจากผู้ที่ถูกสัมภาษณ์ ก่อนผู้ถูกสัมภาษณ์อนุญาตให้อัดเสียงหรือถ่ายวิดีโอจึงสามารถทำได้

4. และนำข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์มาสรุป

การตรวจสอบข้อมูล

ผู้วิจัยได้ทำการสังเกตแบบมีส่วนร่วม และสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้างและไม่มีโครงสร้าง เพื่อนำข้อมูลที่ได้มาทั้งหมดมาทำการวิเคราะห์ด้วยตนเองในระหว่างเดือน มกราคม พ.ศ.2562-มีนาคม พ.ศ. 2562 มีดังนี้

1. ศึกษาและเก็บรวบรวมข้อมูลการดำเนินการและแนวทางการบริหารจัดการขยะมูลฝอยของชุมชนฉัตรชัยเสริมโชค เขตหนองแขม จังหวัดกรุงเทพมหานคร

2. ศึกษาและเก็บรวบรวมข้อมูลเบื้องต้น ได้แก่

2.1 ด้านการดำเนินการบริหารจัดการขยะมูลฝอยชุมชน

2.2 ศึกษาแหล่งที่มา/แหล่งกำเนิดขยะมูลฝอยในชุมชน

2.3 ศึกษาและเก็บข้อมูลการมีส่วนร่วมของคนในชุมชน

2.4 ศึกษาบทบาทของการเป็นผู้นำของชุมชน

การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยได้นำข้อมูลที่ได้มาทำการวิเคราะห์ข้อมูล วิเคราะห์เนื้อหาที่ได้จากการลงพื้นที่เก็บข้อมูล และสัมภาษณ์โดยการเก็บข้อมูลจากการสัมภาษณ์การสังเกต และนำมารวบรวมวิเคราะห์และสรุปผล

ผลการศึกษาและอภิปรายผล

จากผลศึกษาสรุปได้ว่า

การวิเคราะห์ข้อมูลโดยเริ่มจากการค้นคว้าจากเอกสารตำราในการค้นหาข้อมูลเบื้องต้น และเตรียมเอกสารในการลงพื้นที่สัมภาษณ์ และจัดบันทึกข้อมูล และนำข้อมูลที่ได้มาตรวจสอบและนำมาวิเคราะห์ ดีความ แยกออกมาตามประเด็นเพื่อหาคำตอบที่ไม่ชัดเจนในข้อมูลดังกล่าวเพื่อข้อมูลที่สมบูรณ์ และถูกต้อง ทำที่สุดแล้วจึงดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูล และสรุปงานวิจัยเพื่อใช้ในการนำเสนองานวิจัยกับ อาจารย์ที่ปรึกษาเพื่อตรวจสอบความถูกต้อง

อภิปรายผล

การวิจัยเรื่อง แนวทางการบริหารขยะมูลฝอยของชุมชนฉัตรชัยเสริมโชค เขตหนองแขม กรุงเทพมหานคร โดยมีวัตถุประสงค์คือ (1) เพื่อศึกษาการมีส่วนร่วมของประชาชนในชุมชนฉัตรชัยเสริมโชค เขตหนองแขม (2) เพื่อศึกษาบทบาทของผู้นำชุมชนฉัตรชัยเสริมโชค เขตหนองแขม กรุงเทพมหานคร โดยใช้วิจัยเชิงคุณภาพ โดยผู้วิจัยได้เลือกผู้ให้ข้อมูลคนสำคัญที่เป็นคนในพื้นที่และผู้ที่มีบทบาทหน้าที่ในการบริหารงานชุมชน และ สำนักงานเขตหนองแขม ซึ่งถือเป็นบุคคลที่มีความสำคัญเกี่ยวข้องกับงานวิจัย และสามารถตอบได้ตรงตามวัตถุประสงค์โดยเป็นการลงพื้นที่สัมภาษณ์แบบมีโครงสร้าง และ ไม่มีโครงสร้างผสมผสานกันไป โดยผู้ให้ข้อมูลคนสำคัญจะประกอบไปด้วย 1) หัวหน้าฝ่ายรักษาความสะอาดเขตหนองแขม 1 คน 2) ผู้นำของชุมชน จำนวน 2 คน 3) และประชาชนในพื้นที่ จำนวน 3 คน ในการดำเนินการวิจัยเรื่องนี้ผู้วิจัยได้เริ่มจากการค้นคว้าหาข้อมูลจากเอกสาร เว็บไซต์และรายงานทางวิชาการที่เกี่ยวข้องกับแนวทางการบริหารขยะมูลฝอย เพื่อนำ ข้อมูลที่ค้นคว้าใช้นำมาเป็นแนวทางในการลงพื้นที่เก็บข้อมูล และนำมาวิเคราะห์ และตีความและดึงข้อมูลสำคัญในการสัมภาษณ์ ที่เกี่ยวข้องกับแนวทางการบริหารขยะมูลฝอยของชุมชน โดยมีการเสนอข้อมูลวิเคราะห์ดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ให้ข้อมูลคนสำคัญ

ข้อมูลทั่วไปของผู้ให้ข้อมูลคนสำคัญในการลงพื้นที่เก็บข้อมูลโดยวิธีการสัมภาษณ์ โดยผู้ให้ข้อมูลคนสำคัญคือ 1) หัวหน้าฝ่ายรักษาความสะอาด 1 คน ซึ่งหัวหน้าฝ่ายรักษาความสะอาดเป็นผู้ที่นำนโยบาย

ในการจัดการขยะมูลฝอยมาประสานงานให้กับผู้นำของชุมชนเพื่อที่จะให้ประชาชน ได้รับความรู้ในการจัดการคัดแยกขยะมูลฝอยที่ถูกต้อง 2) ผู้นำของชุมชน 2 ราย(ประธานชุมชน) (กรรมการชุมชน) เป็นผู้ที่ยกย่องประสานงานทางสำนักงานเขตเกี่ยวกับการจัดการขยะมูลฝอยทำให้ชุมชนไม่มีมลพิษ 3) ประชาชนในพื้นที่จะเป็นผู้ที่ได้รับผลประโยชน์ในครั้งนี้มากที่สุด

จากการวิจัยครั้งนี้ผู้ศึกษาได้ข้อมูลที่สำคัญในการตอบวัตถุประสงค์ดังนี้

1.การมีส่วนร่วมของประชาชนในชุมชน เพราะการที่จะทำให้คนในชุมชนมีการจัดการปัญหาทางด้านขยะมูลฝอยจำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องอาศัยความร่วมมือของการมีส่วนร่วมของประชาชน ในการจัดการขยะมูลฝอย เพื่อที่จะไม่ให้มีมลพิษของชุมชน และทำให้คนในชุมชนไม่มีปัญหาทางด้านสุขภาพที่ตามมา

2.บทบาทของผู้นำชุมชน เพราะผู้นำของชุมชนจะประสานงานทางสำนักงานเขตหนองแขมเกี่ยวกับการจัดการขยะมูลฝอย ผู้นำจะประสานงานทางเขตหนองแขม

จากปัญหาทางด้านต่าง ๆ ของทางชุมชน และกิจกรรมต่าง ๆทางชุมชนโดยชุมชนจะต้องมีการประสานงานกับทางภาครัฐหรือสำนักงานเขตหนองแขม เพื่อให้ทางภาครัฐคอยสนับสนุนทางด้านงบประมาณและ การอบรมหรือประชาสัมพันธ์เกี่ยวกับแนวทางการจัดการขยะมูลฝอยของชุมชน เพื่อที่จะ ไม่ทำให้เกิดปัญหาทางด้านขยะมูลฝอยเพราะมีประชาชนในชุมชนหนาแน่น จึงจำเป็นที่จะต้องมีการคัดแยกขยะมูลฝอย มีการคัดแยกที่ถูกต้อง และยังช่วยทำให้สุขภาพของประชาชนดี และถ้ามีการแยกที่ถูกต้อง ยังส่งผลให้ประชาชนในพื้นที่ เกิดการมีรายได้เพิ่มขึ้นในการคัดแยกขยะมูลฝอยอีกด้วย

นอกจากที่หน่วยงานทุกภาคส่วนพยายามที่จะช่วยลดปัญหาขยะมูลฝอย และลดมลพิษ ประชาชนควรมีส่วนร่วมในการคัดแยกขยะมูลฝอย ด้วย โดยจะต้องช่วยกันคนละมือ ไม่คิดว่าไม่ใช่หน้าที่ของตน แต่เป็นหน้าที่ของคนกวาดหรือ คนอื่น แต่จำเป็นจะต้องคิดว่าเป็นหน้าที่ของประชาชนคนทุกคนที่จะต้องช่วยกัน ร่วมมือกัน

สรุป แนวทางการบริหารจัดการขยะมูลฝอยของชุมชนฉัตรชัยเสริมโชค เขตหนองแขม กรุงเทพมหานคร โดยจะต้องมี 1. การมีส่วนร่วมของประชาชนในชุมชน 2. จะต้องมียกย่องผู้นำชุมชน ทั้ง 2 ส่วนนี้มีความสัมพันธ์กัน

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะจากผลการศึกษา

จากการศึกษาจึงทำให้ทราบถึง แนวทางการบริหารจัดการขยะมูลฝอยของชุมชนฉัตรชัยเสริมโชค เขตหนองแขม กรุงเทพมหานคร คือ 1.การมีส่วนร่วมของประชาชน 2.บทบาทของผู้นำชุมชน แต่ในด้าน

การศึกษาครั้งนี้เป็นเพียงการศึกษาเฉพาะแก่ชุมชนฉัตรชัยเสริมโชคเท่านั้น

ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

1. การบริหารการจัดการขยะมูลฝอยในชุมชน
2. อุปสรรคในการบริหารการจัดการขยะมูลฝอยในชุมชน

เอกสารอ้างอิง

ที่มาและความสำคัญ (ออนไลน์). สืบค้นจาก <http://www.sites.google.com>

(31 มกราคม 2562)

ธนกร ขุนทองแก้ว .(2555). การบริหารจัดการขยะของเทศบาลในเขตอำเภอบ้านโป่ง จังหวัด

ราชบุรี. วิทยานิพนธ์รัฐศาสตรบัณฑิต (สหวิทยาการท้องถิ่น) มหาวิทยาลัยรามคำแหง

นนทยา ศิริคุณ นางสุกัญญา ค่าเจริญ นางธัญญ์ฐิตา ฤทธิ์นราเศรษฐ์ (2459)

พฤติกรรมการจัดการขยะมูลฝอยของประชาชนในเขตเทศบาลเมืองบ้านไผ่ อำเภอบ้านไผ่
จังหวัดขอนแก่น. งานวิจัย, มหาวิทยาลัยรามคำแหง

พรทิพย์ บุญเพ็ง.(2555). พฤติกรรมการจัดการขยะมูลฝอยของประชาชนในเขตเทศบาล ตำบล

เกาะช้าง อำเภอกะฉัง จังหวัดตราด. รัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต ,
มหาวิทยาลัยบูรพา

วิษณุ สภานนท์ชัย .(2550). การมีส่วนร่วมของชุมชนในการคัดแยกขยะมูลฝอย,

มหาวิทยาลัยรามคำแหง

สภาพที่มาของปัญหาขยะ (ออนไลน์).(2561). สืบค้นจาก <http://www.school of>

Changemakes.com (31 มกราคม 2562)

รายชื่อผู้สัมภาษณ์

ขวัญชัย จำปาแพง ,ประชาชนในชุมชนฉัตรชัยเสริมโชค เขตหนองแขม ,

7 มีนาคม 2562

ไตรรัตน์ กิจนันท์คุณ ,ประธานชุมชน(อดีต) ชุมชนฉัตรชัยเสริมโชค เขตหนองแขม ,

7 มีนาคม 2562

บุบผา ชื่นซา ,ประชาชนในชุมชนฉัตรชัยเสริมโชค เขตหนองแขม ,

7 มีนาคม 2562

วัชร (หัวหน้าปฏิบัติการด้านเก็บขนขยะมูลฝอย) ,สำนักงานเขตหนองแขม ,

7 มีนาคม 2562

ศุภวัลย์ เกิดบัวเพชร ,หัวหน้าฝ่ายรักษาความสะอาด ,สำนักงานเขตหนองแขม ,

7 มีนาคม 2562

สมปอง พูนผล ,ประชาชนในชุมชนฉัตรชัยเสริมโชค เขตหนองแขม ,

7 มีนาคม 2562

สมถวิล ใจมั่น ,(กรรมการชุมชน) ,ชุมชนฉัตรชัยเสริมโชค เขตหนองแขม ,

7 มีนาคม 2562